

รายงานผล
การถอดบทเรียนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จังหวัดนครพนม

จัดทำโดย

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต และกลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ

สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๔ กรมส่งเสริมการเกษตร

คำนำ

โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป็นงานนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ต้องมีการบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานจากทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้ ศพก. เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งการให้บริการทางการเกษตร เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ และที่สำคัญคือเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กรมส่งเสริมการเกษตร กำหนดการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. ภายใต้ประเด็น “เกษตรปลอดภัย” และดำเนินการถอดบทเรียนจังหวัดละ ๑ เรื่อง โดยการคัดเลือก ศพก. หรือเครือข่าย ศพก. ที่มีจุดเด่นในเรื่องเกษตรปลอดภัย เพื่อใช้เป็นต้นแบบและแนวทางในการส่งเสริมการเกษตรแบบปลอดภัยโดยกระบวนการเกษตรกรถ่ายทอดสู่เกษตรกรด้วยตนเอง ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอธาตุพนม โดยมีนายปราโมทย์ แสงสว่าง เป็นเกษตรกรต้นแบบของ ศพก. อำเภอธาตุพนม โดยมีการทำนาที่โดดเด่นเป็นที่ยอมรับของเกษตรกรในพื้นที่ จนได้รับ การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร และมีแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรหรือผู้สนใจอื่นๆ สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนมจึงได้คัดเลือก ศพก.อำเภอธาตุพนม เป็นจุดถอดองค์ความรู้ด้านมาตรฐานสินค้าเกษตร และต้นแบบในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย ในปี ๒๕๖๓ เพื่อเป็นข้อมูลการดำเนินงานพัฒนาการเกษตรให้ได้รับมาตรฐานด้านการผลิตสินค้าเกษตร และเป็นแนวทางในการผลิตสินค้าเกษตรของเกษตรกรท่านอื่นๆ ต่อไป

สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม
สิงหาคม ๒๕๖๓

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	๒
สารบัญ	๓
๑. ข้อมูลพื้นฐาน	๔
๒. สถานการณ์ด้านการเกษตรในพื้นที่	๖
๓. ประวัติความเป็นมา	๖
๔. แรงจูงใจในการทำเกษตรปลอดภัย	๗
๕. เทคโนโลยีเด่นที่ใช้ในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๗
๖. วิธีการดำเนินงานตามมาตรฐานสินค้าเกษตร	๘
๗. ผลที่เกิดขึ้นจากการใช้เทคโนโลยี	๙
๘. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ	๙
๙. ปัญหาและอุปสรรค	๙
๑๐. ข้อเสนอแนะ	๙
๑๑. ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม	๑๐
๑๒. การขยายผลสู่ ศพก.เครือข่าย	๑๐
๑๓. ภาพกิจกรรมถอดบทเรียน	๑๑
๑๔. ทีมงานผู้ถอดบทเรียน	๑๒
๑๕. ผู้รับการถอดบทเรียน	๑๒

๑. ข้อมูลพื้นฐาน

ชื่อ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอธาตุพนม

สินค้าหลัก ข้าว พื้นที่เป้าหมาย ๙๖,๔๘๖ ไร่ เกษตรกรเป้าหมาย ๙,๐๘๑ ราย

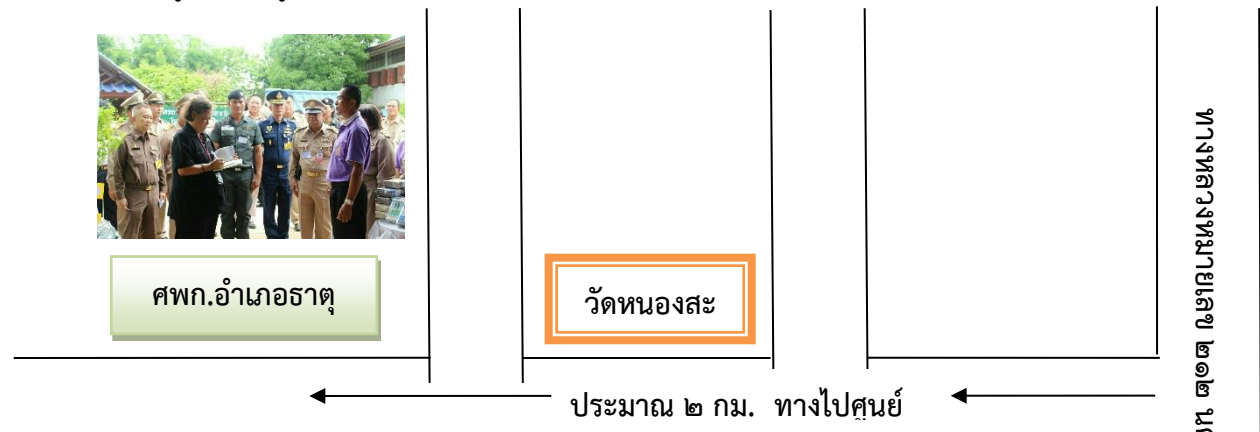
สถานที่ตั้ง เลขที่ ๑๒๔ หมู่ที่ ๖ บ้านหนองสะโน ตำบลดอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

พิกัด : Latitude ๑๗.๑๐๕๕๐ Longitude ๑๐๔.๗๓๓๐๐

พิกัดที่ดัดแปลง : X ๔๗๑๓๙๑.๑๐ Y ๑๘๙๐๙๔๖.๘๐ Zone ๔๘Q

ระดับการพัฒนาของศูนย์เรียนรู้ : ดี

แผนที่ไปศูนย์เรียนรู้

อบต.ดอนนางหงส์

ชื่อเกษตรกรต้นแบบเจ้าของแปลงเรียนรู้ :

นายปราโมทย์ แสงสว่าง อายุ ๕๒ ปี

ที่อยู่ : เลขที่ ๑๒๔ หมู่ที่ ๖ บ้านหนองสะโน ตำบลดอนนางหงส์

อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๗-๘๕๕๕๘๖๑

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรในอำเภอธาตุพนม ส่วนใหญ่ปลูกข้าวร้อยละ ๙๐ ซึ่งมีพื้นที่ปลูกที่มีความเหมาะสมกับการปลูกข้าว (S๑,S๒) ร้อยละ ๖๐ จำนวน ๗๙,๕๑๐ ไร่ ส่วนใหญ่ปลูกข้าวนาปีโดยอาศัยน้ำฝนและน้ำบาดาล มักประสบปัญหาปัจจัยการผลิตราคาสูง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ โรคแมลงระบาด และเกิดภัยธรรมชาติ

แนวทางการพัฒนา :

- เพิ่มประสิทธิภาพ
- พัฒนาคุณภาพผลผลิต โดยตรวจรับรองมาตรฐานข้าว GAP และข้าวอินทรีย์
- เพิ่มมูลค่าผลผลิตสินค้า ผลิตข้าวอินทรีย์ แปรรูปข้าวอินทรีย์

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : เทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิตข้าว/ลดอัตราการใช้เมล็ดพันธุ์/ผลิตปุ๋ยอินทรีย์

และสารชีวภัณฑ์ใช้เอง/ทำปุ๋ยชีวภัณฑ์

การนำไปใช้ประโยชน์ : การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวอินทรีย์โดยใช้เทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิต

หลักสูตรเรียนรู้

๑. ฐานเรียนรู้ลดต้นทุนการผลิตข้าวอินทรีย์
๒. ฐานเรียนรู้การผลิตข้าวอินทรีย์
๓. ฐานเรียนรู้การบริหารจัดการ
๔. ฐานเรียนรู้การแปรรูปข้าวอินทรีย์
๕. ฐานเรียนรู้การตลาด

ฐานการเรียนรู้

ฐานที่ ๑ : ฐานเรียนรู้ลดต้นทุนการผลิตข้าวอินทรีย์

ฐานที่ ๒ : ฐานเรียนรู้การผลิตข้าวอินทรีย์

ฐานที่ ๓ : ฐานเรียนรู้การบริหารจัดการ

ฐานที่ ๔ : ฐานเรียนรู้การแปรรูปข้าวอินทรีย์

ฐานที่ ๕ : ฐานเรียนรู้การตลาด

๒. สถานการณ์ด้านการเกษตรในพื้นที่

จากอดีตในพื้นที่บ้านหนองสะโน ตำบลดอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาเป็นหลัก แต่ประสบปัญหา ผลผลิตข้าวที่ได้ ไม่เพียงพอต่อการบริโภคของครัวเรือน ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ต้นทุนการผลิตสูง ขาดช่องทางการจำหน่าย ขายข้าวได้ราคาถูก ส่งผลให้เกิดการรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชนพึ่งตนเองบ้านหนองสะโน โดยมีสำนักงานเกษตรอำเภอธาตุพนม สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม และหน่วยงานภาคีเครือข่าย คอยเป็นที่ปรึกษาให้การสนับสนุนองค์ความรู้ด้านการผลิตข้าวอินทรีย์ การปรับปรุงบำรุงดิน การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ การลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว การป้องกันกำจัดศัตรูพืช การทำบัญชีครัวเรือน การแปรรูปการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร การปลูกพืชหลังนา การตลาดนำการผลิต เป็นต้น ปัจจุบันกลุ่มวิสาหกิจชุมชนพึ่งตนเองบ้านหนองสะโน ได้รวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่ข้าวอินทรีย์ เพื่อผลิตข้าวอินทรีย์ที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานรับรอง มีการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า มีช่องทางการจำหน่าย มีการตลาดนำการผลิต ซึ่งในอนาคต กลุ่มมีความต้องการที่จะผลิตข้าวอินทรีย์พรีเมียม สามารถส่งออกไปขายในต่างประเทศได้

๓. ประวัติเป็นมา

จากนโยบายคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยเน้นให้มีศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรในชุมชน เพื่อให้เป็นจุดถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรของชุมชน และเป็นที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารและบริการด้านการเกษตร ประกอบกับในสภาวะปัจจุบันสถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรของเกษตรกรมีปัญหาในเรื่องต้นทุนการผลิตที่ค่อนข้างสูง ปัญหาโรค แมลง และพื้นดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ทำให้ผลผลิตที่ได้มีปริมาณน้อย และมีคุณภาพต่ำ เกษตรกรส่วนใหญ่จึงประสบกับปัญหาการขาดทุน เกิดหนี้สิน และไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้

สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม จึงได้พิจารณาจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอธาตุพนม โดยมีนายปรโมท แสงสว่าง เป็นเกษตรต้นแบบ เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชนสำหรับแก้ไขจากปัญหาของชุมชนและสามารถตอบสนองความต้องการด้านการเกษตรของชุมชนได้ และเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเกษตร โดยเน้นการเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ในประเด็นการเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนการผลิต การพัฒนาคุณภาพและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิต ตลอดจนยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลผลิต เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรต้นแบบในลักษณะของเกษตรกรสอนเกษตรกร

๔. แรงจูงใจในการทำเกษตรปลอดภัย

การแข่งขันข้าวในตลาดโลกในปัจจุบันเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ปัจจัยเรื่องต้นทุนเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดราคาและกำไร ปุ๋ยและสารเคมีการเกษตร เป็นปัจจัยการผลิตหลักๆที่เป็นตัวการสำคัญของต้นทุนที่เพิ่มขึ้น เกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยและสารเคมีจำนวนมากในการเพาะปลูกข้าว ซึ่งปุ๋ยและสารเคมีเป็นสินค้านำเข้าที่มีแนวโน้มราคาเพิ่มขึ้นเรื่อยๆดังนั้นแนวโน้มของต้นทุนการผลิตข้าวจึงเพิ่มขึ้นด้วย

การผลิตข้าวอินทรีย์เป็นวิธีการปลูกข้าวที่ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้เคมีในการปลูกนอกจากจะสามารถช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายของประเทศที่สูญเสียไปกับการนำเข้าสารเคมีทางการเกษตร ยังทำให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งกับเกษตรกร คือ ช่วยลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่ให้สูงขึ้น เป็นการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันด้านราคาในตลาดข้าวโลก รวมไปถึงสุขภาพอนามัยที่แข็งแรงขึ้นทั้งแก่เกษตรกรและผู้บริโภคเอง ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ให้กว้างขวางขึ้น

๕. เทคโนโลยีเด่นที่ใช้ในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ด้านการผลิต การปรับปรุงบำรุงดิน การผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง การใช้เครื่องหยอดเมล็ด การผลิตสารชีวภัณฑ์ เพื่อป้องกันกำจัดโรคแมลง

ด้านการแปรรูป โรงสีข้าวกล้องระบบพลังงานแสงอาทิตย์ โรงอบผลผลิตทางการเกษตรพลังงานแสงอาทิตย์ เครื่องซีลสุญญากาศ เครื่องบดข้าว เครื่องสกัดน้ำมันรำข้าว

๖. วิธีการดำเนินงานตามมาตรฐานสินค้าเกษตร

การผลิตข้าวอินทรีย์ มีขั้นตอนการปฏิบัติ เช่นเดียวกับการผลิตข้าวโดยทั่วไปจะแตกต่างกัน ตรงที่ต้องหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีสังเคราะห์ในทุกขั้นตอนการผลิต โดยเริ่มตั้งแต่การเลือกพื้นที่ปลูก ควรจะเลือกพื้นที่ที่ไม่เคยมีการใช้สารเคมีมาก่อน ไม่ควรเลือกพื้นที่ที่มีการใช้สารเคมีปริมาณมากติดต่อกันเป็นเวลานานเพราะจะมีการปนเปื้อนของสารเคมีสูงพื้นที่ที่เลือกปลูกควรมีความอุดมสมบูรณ์ของแร่ธาตุที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของข้าวอย่างเพียงพอ มีแหล่งน้ำเพียงพอสำหรับการเพาะปลูก พันธุ์ข้าวที่ใช้ ก็ควรเลือกพันธุ์ข้าวที่ทนต่อโรคและแมลงที่สำคัญ และสามารถให้ผลผลิตสูงแม้ในสภาพดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ เมล็ดพันธุ์ที่ใช้ต้องเลือกใช้เมล็ดที่ได้มาตรฐานการผลิตจากแปลงผลิตพันธุ์ข้าวที่ได้รับการดูแลอย่างดี มีการเตรียมดินให้เหมาะสมก่อนปลูก ส่วนการปลูกข้าวที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการผลิตข้าวอินทรีย์ คือ การปลูกข้าวแบบปักดำ เพราะการเตรียมดิน ทำเพื่อป้องกันการรบกวนระดับน้ำขังในนาจะช่วยควบคุมวัชพืชได้ และการปลูกข้าวลงดินจะช่วยให้ข้าวสามารถแข่งขันกับวัชพืชได้ ส่วนการดูแลรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน ควรมีการดูแลอย่างสม่ำเสมอ โดยไม่เผาตอซัง ฟางข้าวและเศษวัสดุอินทรีย์ในแปลงนาเพราะเป็นการทำลายอินทรีย์วัตถุและจุลินทรีย์ในดิน เพิ่มอินทรีย์วัตถุให้กับดินโดยการปลูกพืชตระกูลถั่วในที่ว่างในพื้นที่นาตามความเหมาะสม ป้องกันการสูญเสียหน้าดินโดยการไถวัสดุคลุมดิน พืชคลุมดิน และควรมีการไถพรวนอย่างถูกวิธี ควรมีการวิเคราะห์ดินนาทุกปี ตรวจสอบเช็คความเป็นกรดต่างของดิน ให้อยู่ในช่วง ๕.๕-๖.๕ ซึ่งเป็นสภาวะที่เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของข้าวมากที่สุด ถ้าจำเป็นต้องใช้ปุ๋ยก็ให้หลีกเลี่ยงปุ๋ยเคมี แต่ให้ใช้ปุ๋ยอินทรีย์จากธรรมชาติแทน เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด เป็นต้น และการปลูกข้าวอินทรีย์นั้น ควรปลูกเพียงปีละครั้ง โดยเลือกช่วงเวลาที่เหมาะสมกับข้าวแต่ละพันธุ์ และปลูกพืชหมุนเวียนโดยเฉพาะพืชตระกูลถั่วก่อนและหลังการปลูกข้าว เพื่อเป็นการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน ทำให้การปลูกในปีต่อไปมีผลผลิตต่อไร่สูง สำหรับปัญหาเรื่องวัชพืชนั้น จะใช้วิธีการ เช่น การเตรียมดินที่เหมาะสม การใช้ระดับน้ำควบคุมวัชพืช การใช้วัสดุคลุมดิน การถอนด้วยมือ ส่วนปัญหาเรื่องโรค แมลงและสัตว์ศัตรูพืช ก็เช่นกันจะไม่มีการใช้สารเคมีใดๆ แต่จะใช้วิธีทางธรรมชาติ เช่น ใช้วิธีการ เช่น ใช้แสงไฟล่อ ใช้กับดัก ใช้ยางเหนียว หรือใช้สารสกัดจากพืช เช่น สะเดา ข่า ตะไคร้หอม ใบแคฝรั่ง เป็นต้น หลังเก็บเกี่ยวควรลดความชื้นให้ต่ำกว่า ๑๔ เปอร์เซ็นต์แล้วจัดเก็บรักษาด้วยวิธีจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมปราศจากการใช้สารเคมี นอกจากจะทำให้ได้ผลผลิตข้าวที่มีคุณภาพสูงและปลอดภัยจากสารพิษแล้วยังเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและเป็นการพัฒนาการเกษตรแบบ ยั่งยืนอีกด้วย

๗. ผลที่เกิดขึ้นจากการใช้เทคโนโลยี

๑. ลดต้นทุนการผลิตข้าวได้ร้อยละ ๒๐ จากค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ๔,๐๘๐ บาทต่อไร่ ให้เหลือ ๓,๒๖๔ บาทต่อไร่
๒. การแปรรูปผลผลิต และการเพิ่มมูลค่าผลผลิต เกษตรกรที่เป็นสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น

๘. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ

๑. มีการแก้ไขปัญหาโดยเวทีชุมชนในการแก้ไขปัญหา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๒. การรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชนพึ่งตนเองบ้านหนองสะโน
๓. การรวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่ข้าวตำบลดอนนางหงส์
๔. การผลิตข้าวที่ได้มาตรฐานข้าวอินทรีย์
๖. การบันทึกข้อมูลการผลิตรายแปลง
๗. มีการสนับสนุนองค์ความรู้ เทคโนโลยี งบประมาณ จากหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนร่วมบูรณาการ

๙. ปัญหาและอุปสรรค

ปัจจุบันการผลิตข้าวอินทรีย์ ของกลุ่มแปลงใหญ่ข้าวตำบลดอนนางหงส์ มีการจำหน่ายเป็นตลาดภายในประเทศเท่านั้น เนื่องจากมีขนาดของโรงสีขนาดเล็กกำลังการผลิตวันละ ๓๐๐ กิโลกรัมต่อวัน โดยที่เป้าหมายของกลุ่มในอนาคต คือ การผลิตข้าวพรีเมียม ที่จำเป็นต้องใช้ เครื่องสีข้าวขนาดกลาง หรือขนาดใหญ่ มีเครื่องยิงสี คัดแยกเมล็ดข้าว มีโรงคัดบรรจุที่ได้มาตรฐานสามารถส่งออกไปยังต่างประเทศได้

๑๐. ข้อเสนอแนะ

๑. ขอสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน
๒. ขอสนับสนุนสินเชื่อเพื่อพัฒนาระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่
๓. การสร้างช่องทางใหม่ๆ เพื่อเพิ่มโอกาสในการขายสินค้าเกษตร
๔. การปรับวิธีการผลิต การลดต้นทุน
๕. ยกระดับผลิตข้าวอินทรีย์ พร้อมแนะนำเกษตรกรขายออนไลน์ พร้อมส่งตรงให้ผู้บริโภค ผ่านไปรษณีย์ไทย

๑๑. ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

๑. เกษตรกรมีสุขภาพแข็งแรงจากการไม่ใช้สารเคมี และผู้บริโภคได้รับสินค้าที่มีคุณภาพและปลอดภัย
๒. ลดต้นทุนการผลิตข้าวได้ร้อยละ ๒๐ จากค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ๔,๐๘๐ บาทต่อไร่ ให้เหลือ ๓,๒๖๔ บาทต่อไร่
๓. มีสินค้าหลักของ ศพก. ที่ได้คุณภาพและผ่านการรับรองข้าวอินทรีย์
๔. มีองค์ความรู้และมีเทคโนโลยีในด้านการผลิตสินค้าเกษตร ที่สามารถถ่ายทอดให้แก่เกษตรกรในชุมชน
๕. เกษตรกรที่มาเรียนรู้ที่ศพก. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า
๖. MOU ซื้อข้าวอินทรีย์ กับโรงพยาบาลนครพนม และโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชธาตุพนม
อย่างต่อเนื่องเป็นปีที่ ๒

๑๒. การขยายผลสู่ ศพก.เครือข่าย จำนวน ๑๔ ศูนย์ ดังนี้

๑. ศพก. เครือข่าย ตำบลธาตุนม (เขตโรงเรียน)
๒. ศพก. เครือข่าย ตำบลฝั่งแดง ๒
๓. ศพก. เครือข่าย ตำบลฝั่งแดง
๔. ศพก. เครือข่าย ตำบลโพนแพง
๕. ศพก. เครือข่าย ตำบลพระกลางทุ่ง
๖. ศพก. เครือข่าย ตำบลพระกลางทุ่ง (เขต)
๗. ศพก. เครือข่าย ตำบลนาถ่อน
๘. ศพก. เครือข่าย ตำบลแสนพัน
๙. ศพก. เครือข่าย ตำบลดอนนางหงส์
๑๐. ศพก. เครือข่าย ตำบลน้ำก่ำ
๑๑. ศพก. เครือข่าย ตำบลอุ่มหม้า
๑๒. ศพก. เครือข่าย ตำบลนาหนาด
๑๓. ศพก. เครือข่าย ตำบลกุดฉิม
๑๔. ศพก. เครือข่าย ตำบลธาตุนมเหนือ (เพาะเลี้ยงลูกอ๊อด)

๑๓. ภาพกิจกรรมถอดบทเรียน

๑๔. ทีมงานผู้ถอดบทเรียน

๑. นายวินัย คงยืน	หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต	สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม
๒. นายอุดร ไพศาล	หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ	สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม
๓. นางสาวกวิตา ศรีวรมย์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม
๔. นางวราพร สิริสุวรรณมา	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม
๕. ว่าที่ร.ต.ภัครชานนท์ สายแก้ว	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม
๖. นายอุไรรัตน์ ไชยเทพ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม
๗. นายศิริชัย เพชรดีคาย	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม
๘. นางจารุณี สิงห์พรหมสาร	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม
๙. ว่าที่ร.ต.อาทิตย์ อุ่นนาแซง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร	สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม
๑๐. นายศุภชัย กุประเสริฐ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ	สำนักงานเกษตรอำเภอนาทม
๑๑. นางสาวปาณิสรา เอกจัน	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ	สำนักงานเกษตรอำเภอนาทม

๑๕. ผู้รับการถอดบทเรียน

นายปราโมทย์ แสงสว่าง ประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม